

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

ZĘSTOCHOWSKI

SPÓŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI
DZIENNIKOWYM ORAZ ZABIEGIBIA DĄBROWSKIEGO.

КВНТАНЦІЯ.

REDAKCIJA
WART

Отпечатанный без предварительной цензуры №103 газеты „Gazeta Częstochowska” заключающий в себя 1 печатный лист доставлен ко мне в канцелярию.

12/10/1910г.
Полцеймейстерь
города Ченстохова

№ 50, ADMINSTRACJA Częstochowa, II Aleja № 39.
Cena 3 kop.

Wydanie codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 8-9 wieczorem.

warta część ogólnego targu przeznacza się na rzeczystwa Dobroczynności.
Cena № 13.

W. Rzewińskiego (Majsterszy w Krolestwie)
Od srody 12 do piatku 14 października (włącznie)

tystyczny program!

przykładach Biblijnych: 5) **Obżarstwo** — Eżaw i Gniew — Saul i Dawid. — **Skąpiec** (Kraczciez udziale floty napowietrznej (z natury) **Miniazu** (komiczny) **Piękności natury** latem i zimą. **ym rowerze** (komiczny).

wydaniu" komedja w 1 odsł. Reż. W. Kisielewski.

rozprawy w utworach i programach.

T
Osta
Jak
pos
tur
Ne

RESUMUJĄCY SWIĘTSKIEGO
Telefon № 132.
zawiadamia Szanowną Publiczność, iż z dniem 1 Października zacznie koncertować kapela **International** pod dyrekcją Johana MALECZKA Z szacunkiem W. Świdzki.

Judaszowe srebrniki.

Niema w tej chwili zapewne miejscowości, niema domu w całej Polsce, gdzieby nie rozprawiano o strasznej zbrodni, która ohyda swą przeraża i woła o pomstę do nieba! Oburzenie ze wszechmiar słuszne i sprawiedliwe, a ból narodu tem większy, że czynu równego Judaszowym srebrnikom, dopuścił się wyrodny sługa Ojczyzny. Zbrodnia poniesie karę—to prawdą, lecz kto wynagrodzi zniwagę Tej, co broniła Jasnej Góry przed wrogiem kraju. Tej, Przczystej Królowej, co stała się dla Polski katolickiej Arką Przymierza pomiędzy dawnymi i obecnymi laty, co płaszczem swej cudownej Opieki zażęgnęła nieszczęścia, wiszące nad Narodem, była zawsze dla upadłych w grzechy Ucieczką, dla słabych w walce życia—Wspomieniem?... Trzeba długich lat pracy i szczerzej pokuty, też i wymownych czynów, by tę krwawą plamę, wyciśniętą na lilijowej sukience Najświętszej ręką wyrodną—zatrzeć na wieki!

Aczkolwiek więc nieszczęście na nas spadło i wymierzyło cios w samo serce Polski—Częstochowę, nie dość z oburzenia rozdierać szaty; musimy bronić i strzedz odtąd lepiej tej twierdzy duchowej a nie upadać, bo doświadczenie uczy, że z każdej słabości naszej, z każdego rozdźwięku, nie omieszkają przeciwnicy naszych ideałów religijnych i narodowych skorzystać.

Prawda, że w historii kościoła polskiego jest to krwawa karta, lecz Kościół katolicki, który w ciągu wieków tyle wewnętrznych i zewnętrznych wstrząśnień przeżył, tyle burz i huraganów przecierpiał, a w ostatnich latach patrzył na rozłam duchowieństwa i rang bolesną w formie t. zw. marjawityzmu, wyjdzie oczyszczony, uzdrowiony, triumfujący, gdyż nie na ludzkiej, nie-trwałej i zmiennej, lecz na granitowej Chrystusowej opoce **budowany!**—Zdrada Judasza — nie przerwała potężnego dzieła Miłości, odrodzenia i zbawienia, którego twórcą Bóg-Człowiek; Apostołowie męczennictwem okupili zbrodnię dawnego towarzysza. **Hańba** przeto, która spada na głowę niegodnego sługi Kościoła, tylko o jego ściegąć powinna, jako sprawcę nieszczęścia i zamętu! Natomiast niesłusznem i krzywdzącem byłoby oskarżanie stanu duchownego o nie spełnianie obowiązków. W każdym zbiorowisku większym ludzi, w każdej instytucji znaleź się mogą niepowołane a nawet wprost szkodliwe jednostki. Od tego nie uwalnia powołanie kapłańskie, a chociaż Kościół ze względu na swego Założyciela jest instytucją Boską, jednak składa się z ludzi, ulegających wpływom zewnętrznym, wystawionych na pokusy i walki z namiętnościami. Upadek jednego z nich jest złem, nieszczęściem — nie obciąża jednak winą samej instytucji. Uważam przeto, że należałoby zachować miarę, takt i przyzwoitość w ocenie faktu, aby nie popaść w ostateczność i nie krzywdzić tych, którzy wierni głosowi sumienia pracują w duchu potrzeb Kościoła i Ojczyzny. Trzeba unieść zdożyć się na sąd bezstronny i odróżnić zdrowe ziarno od plew. Piszę nie „pro domo sua”, lecz w poczuciu sprawiedliwości, aby zachęcić innych do równowagi myśli i ducha.

Nie poddawajmy się zwątpieniu i przeczeniu zbytniemu. Szkoła sił i energii zmarnowanej. Wszak tyle zadań przed nami do spełnienia. Więcej wiary w Boga, w siebie, więcej przywiązania do prawdy i cnoty—wówczas

nie będnemy mieli stród społeczeństwa okazów „moral insanity” i spraw w rodzaju Judaszowych srebrników.

Ks. S. Wesolowski.

REWOLUCJA W PORTUGALJI.

Na gruzach zwanego tronu portugalskiego, utworzył się nowy, tymczasowy rząd republikański, który zawiadomił urzędownie wszystkie państwa europejskie, że w Portugalji proklamowana została rzecpospolita. Przypuszczać można, że państwa europejskie przyjmą te wiadomości ze spokojem i nieszczęście do stosunków półwyspu pirenieskiego nie będą. Najbardziej obawiali się republikanie największych trudności ze strony Anglii, ze względu na traktat sojuszowy, istniejący między Anglią a Portugalją. Na mocy tego traktatu Anglii obowiązywała interwencja na wypadek rewolucji wewnętrznej w państwie Manuela. Zapewne taka postawa Wielkiej Brytanji przybrana została na skutek zapewnienia deputacji republikańskiej, która, oświadczając, iż rzecpospolita jest jedyną formą rządu w Portugalji i monarchizm stracił wszelkie podstawy bytu, że nawet niższy kler nie jest mu usposobiony przychylnie — rząd republikański powiększy jeszcze bardziej istniejącą przyjaźń między Anglią a Portugalją, zwiększy wywóz angielski do swego kraju, gdyż republikanie zniszczą cła i wprowadzą wolny handel.

Oświadczenie takie zapewne uderzyło w czułą stronę Anglii, bo oświadczyła deputacji, że do spraw wewnętrznych Portugalji mieszać się nie będzie, nawet gdyby rewolucja wybuchnęła, o ile ta będzie bezkrwawa, zwłaszcza, jeżeli życiu króla nie będzie groziło niebezpieczeństwo i jeżeli mu wolno będzie kraj opuścić.

Pierwszorzędny w Częstochowie
Zakład fotograficzny
W. Wesolowskiego
II Aleja Nr. 26. róg
Teatralnej

LECZNICA
chorób zębów i jamy ustnej
M. PUCKAŁSKIEGO
w Częstochowie III aleja. 57 wprost kościoła po Marjawi. Zarządzający lekarz
d-ta **B. MUSZYŃSKI** przyjmuje
codziennie od 9 rana do 8 wieczór

Dr. BEM
ul. Sw. Barbary Nr. 2 w Częstochowie.
przyjmuje od 8 do 9^{1/2} rano i od 3 do 5 po południu. Choroby wewnętrzne, dzieci i weneryczne. 1378

Popierajmy przemysł
swojski, chrześcijański

RYDZEWSKI i S-ka
Biuro Techniczne w Częstochowie. Teatral. 13
TELEFON № 1.

Najlepszy krajowy węgiel z kop. „hr. Renard”,
Ceny: dostawa wagonami po cenach hurtowych. Ze składu za rzecz 6-cio pudowy—1 rb. w obrębie miasta.

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD ARTYSTYCZNY RZEŹBIARSKO-KAMIENIARSKI I SZTUKATORSKI
KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI Egzystuje od 1897 r. Telefon 260
WYKONYWA RZEŻBY POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I KOŚCIELNE.
Fabryka posadzki cementowej na chodniki i stopni mozajkowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu.
CENY NAJPRZYSTĘPNIEJSZE.

Są do sprzedania kartofle z folwarku KALEJ w odmianach: **Amerykany, Merkie-ry, Voltmany i Magnumbonum** przewyższające smakiem Koziegłowskie, w dowolnych partiach z dostawą do domu, zamawiać można w składzie aptecznym **Wacława ORZEŁ III Aleja № 46.**

Fabryka wyrobów żelaznych

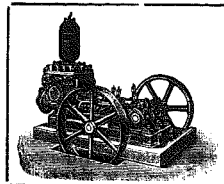
Imadla Osie Koła

Firma istnieje od 1876 r.

Warszawa ul. Okopowa Nr. 41

Michał Z. Łęski

Rohn Zieliński i S-ka

Warszawa

Jerozolimska 117

adr. dla depesz „Rohnzieliński”

POMPY Systemu Warthingtona
POMPY pneumatyczne „Neptun”

POMPY elektryczne i transmisyjne
Rury żebrowe. Radjatory.

Przedstawiciel Stanisław Gliński.

Częstochowa Zawiercie.

Centrałna Stacja Elektryczna

w Częstochowie

Oddział Instalacji

Poleca urządzenie instalacji oświetlenia elektrycznego, dostawę, ustawianie i wynajem elektromotorów po cenach najniższych.

Wszelkie artykuły elektrotechniczne stałe na składzie. Projekty i kosztorysy bezpłatnie 670

Magazyn Ubiorów Męskich

R. TRAWIŃSKIEGO

zaopatrzone zostały w największe materiały krajowe i zagraniczne z pierwszorzędných fabryk.

Na składzie **FUTRA i CZAPKI.**

II Aleja Nr. 24 1-sze piętro od frontu.

Potrzebna sklepowa

na dobrych warunkach z kaucją 100 rubl. Wiadomość ulica Krakowska Nr. 60 w Mleczarni. 2146 1-1

Zadka okazał

Z powodu smutności sprzedam dobry interes, który za licznej rodzinie utrzymanie i 45 rubli czystego zysku miesięcznie, Aleja II № 42. Bliski. 2041-2-1

Biuro "MŁOT"

TECHNICZNE I FABRYKI

Częstochowa ul. Dojazd 29 Tel. Nr. 203.

Taniej nie być!

za 2 rb. 85 k

Wysłała się ostatni odcinek angielskiego sukna „Manchester” 41 ar na c. 12 kostium męski Pomno takiej tani! Ści. sukno „Manchester” nie ustępuje innym drogim materiałom i posiada wszelkie zalety takichowych, mianowicie: trwałość i praktyczność w noszeniu. K 1 r. czarny granatowy, czekoladowy, i oliwkowy, także w lepszym gatunku za 3 r. 30 k. Przesyłka 55 k. Przy zamówieniu 3-eh i więcej odcinków przesyłka na nasz rachunek. Na syle z dołącza są różnicę, taryfy poczt. Towar, który nie może być przyjętymy z powrotem. ADRES: Łódź Fabrykant 2020 2-1 M. Bernstein.

Ból głowy i migranę nacychmiasi usuwa MIGRENO-NERVOSIN

Bezwarunkowo pewny i nieszkodliwy roślinny środek. Zadać w aptekach i składach aptecznych tylko oryginalnych proszków 10 k. szt. Pudełko 1.20 k. 1845 100-19

2 kostjumy za 5 rb. 25 k.

Dwa odcinki kostjumowa zimowa lub wiosenna, męski i damski wysyłany za 5 rb. 25 k. z gwarancją: jeśli się towar nie spodoba przyjmujemy na powrót i pieniądze zwracamy w całości! 11 41 arsz. „Anielkiego kortu modnego i wełnianego wyrobu 2 arsz. szoki, a nowszego fasonu na cały odcinek męski kostjum i 21 3 arsz. kortu „Flora” modnego fasonu na cały odcinek damski. Obydwa odcinki w różnomych kolorach. Zyczymy wysył. po tej samej cenie 2 męskie lub 2 damskie kostjumy. Takież same 2 kostjumy lepszego gat. 5 rb. 80 k. Wysył. za zaliczeniem poczt. bez zadatku. Przesyłka 55 kop. na Syberję 90 k. Przy zamówieniu 4 odcinków przesyłka na rachunek fabryki. Zamów. adres: Fabrykantowi Markowi Bernstein Łódź-M. 2038 10 1

Za 2 ruble

GOTOWA MARYNARKA trwała i praktyczna w noszeniu, niezbędna dla każdego.

Za 2 ruble

gotowe spodnie zrobione z eleganckiego i trwałego materiału, odsztyt podług ostatniej mody, we wszystkich kolorach.

Za 2 rb. 75 kop.

Gotowa damska spódnica zrobiona z angielskiego materiału „Gloria” przybrana guzikami i sznurkami w rozmaitych kolorach i desenach.

Przysyłka każdego przedmiotu 35 kop. Przy wysłaniu 3 i więcej przedmiotów przesyłka na nasz rachunek.

Na Syberję dołącza się różnicę taryfy poczt. Jeżeli nie podoba się, to towar przyjmuję się z powrotem. Przy zamówieniu 3 i więcej spodnie do każdej dołącza się skórzany pasek zupełnie bezpłatnie. Adres: Łódź. I oddział, fabryka Towarzystwa „Unwersal” 2026 2-2

Zarząd Browaru

K. SZWEDE w Częstochowie ma do sprzedania 100 sztuk beczek dębowych dwudniowych z futrami (fas) w zupełnej, dobrym stanie, zdolnych do użytku w lodowcach. Przemysł skłusk urzędowania sztucznej chłodni jest do sprzedania 800 sztuk nowych miedzianych pływaków wagi około 70 funtów każdy. Wiadomość w biurze browaru ulica Ozrodowa № 28 Adres K. SZWEDE w Częstochowie. 2 20 3 2

Dobry interes

sprzedam dom z placem, w którym jest skład piwa za 7 500 rubl. Aleja II № 42 Bliski Częstochowa 2143 1-1

Urządzenia sanitarne: kanalizacje i wodociągi, ogrzewania centralne i wentylacje Wanny i piece kąpielowe, aparaty dla fabryk chemicznych i laboratoriów. Pompy Zbiorniki do wody, spirytusu, nafty etc. Rurociągi do wody i pary. Specjalne łączenia do wysokiego ciśnienia i pary przegrzanej Konstrukcje żelazne

SPORT

pismo ilustrowane

poświęcone wszystkim odłamom sportu, wychodzi

w Warszawie pod redakcją

ALEKSANDRA DRACA

1 i 15 każd. miesiąca z dodatkami w miarę potrzeby.

„SPORT” zamieszcza za najwiecez wiadomości z 1. trietwa, cyklistyki, wii siarstwa, wyścigów konnych, gier ruchomych i t. p.

„SPORT” jest jedynym pismem w Królestwie Piskim, odzwierciedlającym życie sportowe iek w kraju jak i za granicą.

„SPORT” ze względu na dobór treści i tania cenę prenumeraty (rocznie rb. 3 i półrocznie rb. 1 kop. 75 wnień znaleźć się w każdym domu polskim.

Redakcja i Administracja „Sportu” w Warszawie — Krucza 9.

PIEKARNIA

1981-6-2

S. Staniszewskiego i E. Makowskiego w Częstochowie, II Aleja № 36.

POLECA

2 razy DZIENNIE

świeże wyborowe pieczywo

Za czystość i dobroć gwarantujemy.

Piękność to potęga

1749

na P I E G I, PRYSZCZE, WAGRY, mokre i suche LISZAJE, KROSTY i wszelkiego rodzaju nieczystości skóry jest wiele różnych środków, lecz skutecznie działających bardzo mało. Kto chce otrzymać prawdziwie radykalny środek kosmetyczno-leczniczy, niech żąda rozpowszechnione i uznane przez powagi lekarskie

MYDŁO ks. KNEIPPA

z napisem na każd. etyk. reprezent. i powyższą etykietę. Bez tego podp. — falsyfikaty. Po 40 k. kawalek sprzed. wszyst. apt., skł. ap. i perfumierje.

Reprezentant M. Niedźwiedz, Warszawa, Wspólna 5, tel. 91-07.

Sprzedam kasę żelazną

wagi 800 funt. specjalnie do przewozu kapitałów. Częstochowa Raków Goldstein. 2124 4-3

Zginał paszport

wydany przez gminę Sztuzno na imię Antoniego Podlasiek Uprasza się złożyć w Administracji Gońca 2 37 3 2

Ogłoszenie

Restauracja i-go rzędu, cukiernia i hotel z komfortem urządzone w mieście powiatowym, ludności 15 tysięcy w dobrym punkcie i bez konkurencji, gdzie stała stoją dwa półki wojska kawalerji. Z powodu choroby do sprzedania zaraz. Szczegółowe informacje w handlu win i restauracji W-go Zygmunta Sobocińskiego, ulica 7 Kamienie Nr. 5, przy Jasnej Górze w Częstochowie. 1987-8-2

Potrzebny ekspedjent

do Stowarzyszenia Spożywczego. Poważne referencje wymagane. Oferty z kopjami świadectw składac w administracji Gońca pod adresem „Ekspedjent”. 2119 3 2

TRAFUNKOWO na dobrych warunkach dom w Alei za 30,000 rubli. Do kupna potrzeba 11 tysięcy rubli. Aleja II 42, Bliski. 2143-1-1

POTRZEBNY zaraz nauczyciel do obróbki z drzewa z pod gontami i placem cegrowym. Włoskiego sika chotowym d summy 500 rub. Przystępujący do licytacji obowiązany złożyć kaucyj 50 rub. Posesja ta dogodna być może jak z lokalu tak i z miejscowości na urządzenie piekarni. 2036 3-2

Kolonję 8-10-cio morgową

z porządnym domem mieszkalnym, ogrodem, blisko większego miasta i kolei kupię Oferty: Warszawa Biuro Ungra Jerozolimska 78 dla J. W. 2037 2-1

Zginał kwit Nr. 441, wydany przez lombard Częstochowski T-wa pożyczkowo - oszczędnościowego Łaskawy znalazca zechce złożyć w Administracji „Gońca”. 2036 3-2

PRENUMERATE i OGŁOSZENIA PRZYJMĄJĄ: Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 38 — Zawierciu księ-garnia p. Z. Hubickiej, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową, lub odnośnikiem do domów. **Ceny ogłoszeń:** Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40 po tekście k. 15, obok tekstu (nadane) k. 50 nekrologi k. 25 Drobnie ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20 **Ogłoszenia treści matrymonialnej o 50 procent drożej.**